

Традицията повелява – Великден е време за душевно пречистване и благодат.

Великден според евангелския текст

В християнската религия на Възкресение (Великден) се чества възкресението - връщането на Исус Христос към живота на третия ден, след като е разпънат на кръст и погребан. В евангелските текстове често се споменава, че приживе Исус Христос нееднократно предсказва разпъването си на кръста и Възкресението си след три дни.

Какво повеляват стародавните български традиции?

Великият ден на Възкресението представя най-пълно основната християнска догма - вярата във възкресението на праведниците в един по-хубав свят. Чества се в неделята след първото пролетно пълнолуние.

Великден е християнски и български народен празник, свързан с представата за Христовото Възкресение. Според народната традиция Великден отбелязва възкръсването на природата за нов живот, победата на пролетта над зимата.

За Великден се боядисват яйца

По стар обичай, яйцата за Великден в България се боядисват рано сутрин на Велики четвъртък или следобед на Велика събота. **Първото яйце винаги е червено** (символизира кръвта на Христос). То се боядисва от най-възрастната жена в семейството, която с него прави символично прекръстване върху челата на децата и на останалите членове на семейството. Първото боядисано яйце се поставя под икона вкъщи и се пази до следващия Великден. Второто яйце също е червено, но то се носи в църквата, за да бъде осветено. В миналото за бои се използвали естествени оцветители като отвари от билки и растения – риган за червен цвят, коприва за зелен, орех за жълт и др. Яйцата се изписвали с восък, украсявали се с различни листенца използвани за отпечатък.

По традицията за Великден се месят обредни хлябове

Обредните хлябове се месят на Велики четвъртък. Традиционно са в кръгла форма с плитка отгоре и се поднасят с червено яйце. Един от тях обаче трябва да е сладък и в продълговата форма, обикновено на плитка – това е козунакът. Формата на козунака символизира Христовото тяло.

Традицията повелява – на Разпети петък се опрощават грехове.

Разпети петък е денят, в който Исус Христос е бил осъден на смърт и разпнат на кръста. Това е най-строгий ден от постите, а от тази година вече е официален неработен ден. От сутринта църковните храмове са отворени за всички богомолци, дошли да почетат Христовата смърт. В средата на църквата е издигнат символичен гроб (масата), покрит с червената плащеница в която е

било загърнато тялото(парче плат) и отрупан с оставените от християните цветя. Преди да минат под масата, те получават китка здравец от свещеника, целуват му ръка, покланят се (или целуват) иконите на Спасителя и Дева Мария и преминават под масата. Вярва се, че този ритуал носи здраве, късмет и опрощение на греховете.

Традицията повелява - на Великден се ходи на църква

Вечерта на Велика събота всички християнски семейства отиват на църква. Слуша се тържествена литургия, след което свещеникът 3 пъти обявява „Христос Возкресе”, а миряните отговарят „Воистина Возкресе”. Свещта се пали от кандилото на свещеника. Тогава се случва традиционното чукане с яйца и се похапва козунак. Със запалена свещ се обикаля 3 пъти храмът. Вярва се, че колкото пъти изгасне свещта, толкова грехове има човек за изкупване. Свещта трябва да се отнесе запалена до дома.

Традиционният празничен поздрав на Великден е „Христос Възкресе”, а отговорът е „Наистина Възкресе”.

По традиция на Великден се прави богата семейна трапеза

неделя, навръх Великден, цялото семейство се събира на обяд. По традиция в България се приготвя агнешко, супа от агнешки дреболии, зелена салата с варени яйца, сладка баница и великденски курабийки, сервират се боядисани яйца и козунак. Пие се червено вино, което символизира мъченическата кръв на Божия син. Агнето е символ на празника, защото е принесено в жертва в деня на Възкресението. Преди началото на обяда отново всички се чукат с яйца за здраве. Този ритуал символизира сполуката и се прави през следващите няколко празнични дни. Вярва се, че онзи, чието яйце остане здраво, ще има късмет и благополучие през цялата година.

По традиция през празничните дни на Великден се посещават родители и кумове, като се носят великденски козунаци и боядисани яйца, за да се засвидетелства почит и уважение.

Празничната трапеза не се вдига през трите дни на празника.

На Великден е първото хоро, което се играе след Сирни Заговезни. То е буйно и весело. И е израз на радостта на хората от възкръсването на природата за нов живот, на надеждата им, че тя ще ги възнагради щедро за труда им през идващото лято, на вярата в победата на доброто над злото.

Традицията определя Великден като тържество на живота, победа над смъртта и всяка неправда в света. Защото с изкупителното Си дело и славно Възкресение Спасителят Исус Христос придава действителен смисъл и подобаваща цел на човешкия живот.